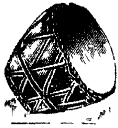
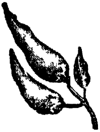
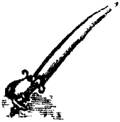
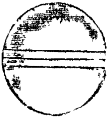
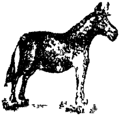
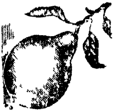
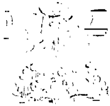
ન મ ત લ

(નગારૂં) (મરચું) (તરવાર) (લખોટો)

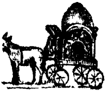
ગ ણ જ ઝ

(ગધેડું) (ફેણ) (જમરૂખ) (ઝભલું)

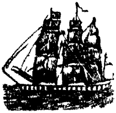
ર સ શ ચ

(રથ) (સસલું) (શકોરૂં) (ચકલી)

વ ળ પ ષ

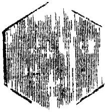
(વહાણ)

(નળ)

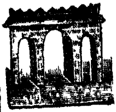

(પતંગ)

(ષ કોણ)

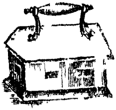
દ ઇ ઈ છ

(દરવાજો)

(ઇયળ)

(ઈસ્તરી)

(છત્રી)

ઘ ધ ઉ ઊ

(ઘર)

(ધજા)

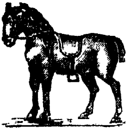

(ઉતરડ)

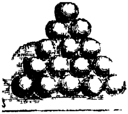

(ઊન)

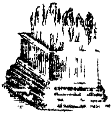
ટ ઢ ય થ

(ટટ્ટુ)

(ઢગલો)

(યજ્ઞ)

(થડ)

ડ ઠ હ

(ડગલો)

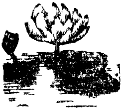

(ઠળીઆ)

(હરણ)

ક ફ બ

(કમળ)

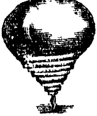

(ફણસ)

(બળદ)

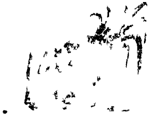
ભ ખ અ

(ભમરડો)

(ખલ)

(અનેનાસ)

મૂળાક્ષર.

બાળપોથીનો ક્રમ.

ન, મ, ત, લ, ગ, ણ, જ,
ઝ, ર, સ, શ, ચ, વ, ળ, પ,
ષ, દ, ઇ, ઈ, છ, ઘ, ધ,
ઉ ઊ ટ, ઢ ય, થ, ડ, ઠ,
હ ક, ફ, બ, ભ, ખ, અ,

શાસ્ત્રીય ક્રમ.

સ્વર— અ, આ, ઇ, ઈ, ઉ, ઊ, ઋ,
એ, ઐ, ઓ, ઔ, અં, અઃ

વ્યંજન— ક, ખ, ગ, ઘ, ઙ, ચ, છ, જ, ઝ,
ઞ, ટ, ઠ, ડ, ઢ, ણ, ત, થ, દ, ધ,
ન, પ, ફ, બ, ભ, મ, ય, ર, લ, વ,
શ, ષ, સ, હ, ળ, *ક્ષ, *જ્ઞ,

---

* જોડાક્ષર છે પરંતુ મૂળાક્ષર માફક લખાય છે, માટે મૂળાક્ષરમાં લખ્યા છે.

બારાક્ષરી.

ક કા કિ કી કુ કૂ કે કૈ કો કૌ કં કઃ

ખ ખા ખિ ખી ખુ ખૂ ખે ખૈ ખો ખૌ ખં ખઃ

ગ ગા ગિ ગી ગુ ગૂ ગે ગૈ ગો ગૌ ગં ગઃ

ઘ ઘા ઘિ ઘી ઘુ ઘૂ ઘે ઘૈ ઘો ઘૌ ઘં ઘઃ

ચ ચા ચિ ચી ચુ ચૂ ચે ચૈ ચો ચૌ ચં ચઃ

છ છા છિ છી છુ છૂ છે છૈ છો છૌ છં છઃ

જ જા જિ જી જુ જૂ જે જૈ જો જૌ જં જઃ

ઝ ઝા ઝિ ઝી ઝુ ઝૂ ઝે ઝૈ ઝો ઝૌ ઝં ઝઃ

ર રા રિ રી રુ રૂ રે રૈ રો રૌ રં રઃ

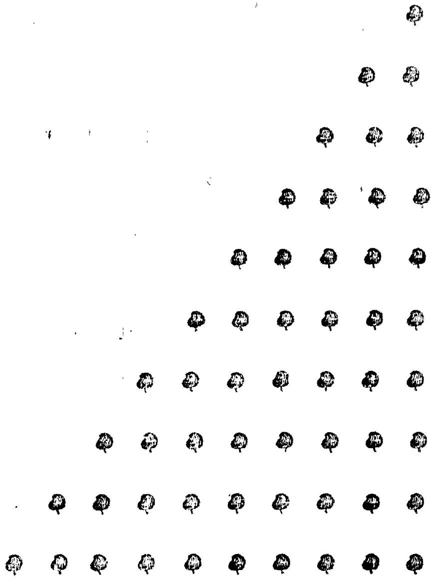
એ પ્રમાણે બધાની.

બાળપોથી પ્રમાણે બારાક્ષરી શિખવવાની રીત.

કા, ખા, ગા, ઘા, ચા, છા, જા, ઝા, ટા, ઠા, ડા, ઢા,
ણા, તા, થા, દા, ધા, ના, પા, ફા, બા, ભા, મા,
યા, રા, લા, વા, શા, ષા, સા, હા, ળા, ક્ષા, જ્ઞા,

આ પ્રમાણે ઉપરની ગોઠવણ ઉભી લીટીમાં વાંચવાથી પોથીના પાઠ પ્રમાણે બારાક્ષરી શિખવાશે.

સંખ્યા.	અંક દર્શન	અંક ઉચ્ચાર.
૧		એક
૨		બે
૩		ત્રણ
૪		ચાર
૫		પાંચ
૬		છ
૭		સાત
૮		આઠ
૯		નવ
૧૦		દસ

૧ ૨ ૩ ૪ ૫ ૬ ૭ ૮ ૯ ૧૦

દશક.	એકમ	અંક	ઉચ્ચાર.	દશક.	એકમ	અંક	ઉચ્ચાર
⁞	o	૧૧	અગિઆર	⁞ ⁞ ⁞	o	૩૧	એકત્રીસ
,,	oo	૧૨	બાર	,,	oo	૩૨	બત્રીસ
,,	ooo	૧૩	તેર	,,	ooo	૩૩	તેત્રીસ
,,	oooo	૧૪	ચૌદ	,,	oooo	૩૪	ચોત્રીસ
,,	ooooo	૧૫	પંદર	,,	ooooo	૩૫	પાંત્રીસ
,,	oooooo	૧૬	સોળ	,,	oooooo	૩૬	છત્રીસ
,,	ooooooo	૧૭	સત્તર	,,	ooooooo	૩૭	સાડત્રીસ
,,	oooooooo	૧૮	અઢાર	,,	oooooooo	૩૮	આડત્રીસ
,,	ooooooooo	૧૯	ઓગણીસ	,,	ooooooooo	૩૯	ઓગણચાલીસ
⁞ ⁞		૨૦	વીસ	⁞ ⁞ ⁞ ⁞		૪૦	ચાલીસ
⁞ ⁞	o	૨૧	એકવીસ	⁞ ⁞ ⁞ ⁞	o	૪૧	એકતાલીસ
,,	oo	૨૨	બાવીસ	,,	oo	૪૨	બેંતાલીસ
,,	ooo	૨૩	ત્રેવીસ	,,	ooo	૪૩	તેંતાલીસ
,,	oooo	૨૪	ચોવીસ	,,	oooo	૪૪	ચુમાલીસ
,,	ooooo	૨૫	પચીસ	,,	ooooo	૪૫	પિસ્તાલીસ
,,	oooooo	૨૬	છવીસ	,,	oooooo	૪૬	છેંતાલીસ
,,	ooooooo	૨૭	સત્તાવીસ	,,	ooooooo	૪૭	સુડતાલીસ
,,	oooooooo	૨૮	અઠ્ઠાવીસ	,,	oooooooo	૪૮	અડતાલીસ
,,	ooooooooo	૨૯	ઓગણત્રીસ	,,	ooooooooo	૪૯	ઓગણપચાસ
⁞ ⁞ ⁞		૩૦	ત્રીસ	⁞ ⁞ ⁞ ⁞ ⁞		૫૦	પચાસ

દશક.	એકમ	અંક.	ઉચ્ચાર.	દશક.	એકમ	અંક	ઉચ્ચાર.
	o	૫૧	એકાવન		o	૭૧	એકોતેર
	oo	૫૨	બાવન		oo	૭૨	બોંતેર
,,	ooo	૫૩	ત્રેપન	,,	ooo	૭૩	ત્રોંતેર
,,	oooo	૫૪	ચોપન	,,	oooo	૭૪	ચુમ્મોતેર
,,	ooooo	૫૫	પંચાવન	,,	ooooo	૭૫	પંચોતેર
,,	oooooo	૫૬	છપ્પન	,,	oooooo	૭૬	છોંતેર
,,	ooooooo	૫૭	સત્તાવન	,,	ooooooo	૭૭	સિતોતેર
,,	oooooooo	૫૮	અઠાવન	,,	oooooooo	૭૮	અંઠોતેર
	ooooooooo	૫૯	ઓગણસાઠ	,,	ooooooooo	૭૯	ઓગણાએંસી
		૬૦	સાઠ			૮૦	એંસી
	o	૬૧	એકસઠ		o	૮૧	એકાસી
	oo	૬૨	બાસઠ		oo	૮૨	બ્યાસી
,,	ooo	૬૩	ત્રેસઠ	,,	ooo	૮૩	ત્રાસી
,,	oooo	૬૪	ચોસઠ	,,	oooo	૮૪	ચોરાસી
,,	ooooo	૬૫	પાંસઠ	,,	ooooo	૮૫	પંચાસી
,,	oooooo	૬૬	છાસઠ	,,	oooooo	૮૬	છયાસી
,,	ooooooo	૬૭	સડસઠ	,,	ooooooo	૮૭	સત્તાસી
,,	oooooooo	૬૮	અડસઠ	,,	oooooooo	૮૮	અઠ્ઠાસી
,,	ooooooooo	૬૯	ઓગણોતેર	,,	ooooooooo	૮૯	નેવાસી
		૭૦	સિતેર			૯૦	નેવું

દશક.	એકમ.	અંક.	ઉચ્ચાર.
⁝ ⁝ ⁝ ⁝ ⁝ ⁝ ⁝ ⁝ ⁝	o	૯૧	એકાણું
"	o o	૯૨	બાણું
"	o o o	૯૩	ત્રાણું
"	o o o o	૯૪	ચોરાણું
"	o o o o o	૯૫	પંચાણું
"	o o o o o o	૯૬	છન્નું
"	o o o o o o o	૯૭	સત્તાણું
"	o o o o o o o o	૯૮	અઠાણું
"	o o o o o o o o o	૯૯	નવાણુ
⁝ ⁝ ⁝ ⁝ ⁝ ⁝ ⁝ ⁝ ⁝ ⁝		૧૦૦	સો.
⁝ ⁝ ⁝ ⁝ ⁝ ⁝ ⁝ ⁝ ⁝ ⁝ ⁝ ⁝ ⁝ ⁝ ⁝ ⁝ ⁝ ⁝ ⁝ ⁝		૨૦૦	બસો.
⁝ ⁝		૩૦૦	ત્રણસો.
⁝ ⁝		૪૦૦	ચારસો.

૧	૧૧	૨૧	૩૧	૪૧
૨	૧૨	૨૨	૩૨	૪૨
૩	૧૩	૨૩	૩૩	૪૩
૪	૧૪	૨૪	૩૪	૪૪
૫	૧૫	૨૫	૩૫	૪૫
૬	૧૬	૨૬	૩૬	૪૬
૭	૧૭	૨૭	૩૭	૪૭
૮	૧૮	૨૮	૩૮	૪૮
૯	૧૯	૨૯	૩૯	૪૯
૧૦	૨૦	૩૦	૪૦	૫૦

એકડા.

૫૧	૬૧	૭૧	૮૧	૯૧
૫૨	૬૨	૭૨	૮૨	૯૨
૫૩	૬૩	૭૩	૮૩	૯૩
૫૪	૬૪	૭૪	૮૪	૯૪
૫૫	૬૫	૭૫	૮૫	૯૫
૫૬	૬૬	૭૬	૮૬	૯૬
૫૭	૬૭	૭૭	૮૭	૯૭
૫૮	૬૮	૭૮	૮૮	૯૮
૫૯	૬૯	૭૯	૮૯	૯૯
૬૦	૭૦	૮૦	૯૦	૧૦૦

ઉલટા.

૧૦૦	૯૦	૮૦	૭૦	૬૦
૯૯	૮૯	૭૯	૬૯	૫૯
૯૮	૮૮	૭૮	૬૮	૫૮
૯૭	૮૭	૭૭	૬૭	૫૭
૯૬	૮૬	૭૬	૬૬	૫૬
૯૫	૮૫	૭૫	૬૫	૫૫
૯૪	૮૪	૭૪	૬૪	૫૪
૯૩	૮૩	૭૩	૬૩	૫૩
૯૨	૮૨	૭૨	૬૨	૫૨
૯૧	૮૧	૭૧	૬૧	૫૧

એકે એક.

૫૦	૪૦	૩૦	૨૦	૧૦
૪૯	૩૯	૨૯	૧૯	૯
૪૮	૩૮	૨૮	૧૮	૮
૪૭	૩૭	૨૭	૧૭	૭
૪૬	૩૬	૨૬	૧૬	૬
૪૫	૩૫	૨૫	૧૫	૫
૪૪	૩૪	૨૪	૧૪	૪
૪૩	૩૩	૨૩	૧૩	૩
૪૨	૩૨	૨૨	૧૨	૨
૪૧	૩૧	૨૧	૧૧	૧

એકુંથી દાન.

છુટાં એકાં	રચના	છુટક ટુ	રચના
○	૧×૧=૧	● ●	૧×૨=૨
● ●	૨ ૧ ૨	● ○ ○	૨ ૨ ૪
● ○ ○	૩ ૧ ૩	○ ○ ○ ● ○ ○	૩ ૨ ૬

૧×૧= ૧	૧×૨= ૨	૧×૩= ૩	૧×૪= ૪	૧×૫= ૫
૨ ૧ ૨	૨ ૨ ૪	૨ ૩ ૬	૨ ૪ ૮	૨ ૫ ૧૦
૩ ૧ ૩	૩ ૨ ૬	૩ ૩ ૯	૩ ૪ ૧૨	૩ ૫ ૧૫
૪ ૧ ૪	૪ ૨ ૮	૪ ૩ ૧૨	૪ ૪ ૧૬	૪ ૫ ૨૦
૫ ૧ ૫	૫ ૨ ૧૦	૫ ૩ ૧૫	૫ ૪ ૨૦	૫ ૫ ૨૫
૬ ૧ ૬	૬ ૨ ૧૨	૬ ૩ ૧૮	૬ ૪ ૨૪	૬ ૫ ૩૦
૭ ૧ ૭	૭ ૨ ૧૪	૭ ૩ ૨૧	૭ ૪ ૨૮	૭ ૫ ૩૫
૮ ૧ ૮	૮ ૨ ૧૬	૮ ૩ ૨૪	૮ ૪ ૩૨	૮ ૫ ૪૦
૯ ૧ ૯	૯ ૨ ૧૮	૯ ૩ ૨૭	૯ ૪ ૩૬	૯ ૫ ૪૫
૧૦ ૧ ૧૦	૧૦ ૨ ૨૦	૧૦ ૩ ૩૦	૧૦ ૪ ૪૦	૧૦ ૫ ૫૦

એકાં.

૧×૬= ૬	૧×૭= ૭	૧×૮= ૮	૧×૯= ૯	૧ ૧૦ ૧૦
૨ ૬ ૧૨	૨ ૭ ૧૪	૨ ૮ ૧૬	૨ ૯ ૧૮	૨ ૧૦ ૨૦
૩ ૬ ૧૮	૩ ૭ ૨૧	૩ ૮ ૨૪	૩ ૯ ૨૭	૩ ૧૦ ૩૦
૪ ૬ ૨૪	૪ ૭ ૨૮	૪ ૮ ૩૨	૪ ૯ ૩૬	૪ ૧૦ ૪૦
૫ ૬ ૩૦	૫ ૭ ૩૫	૫ ૮ ૪૦	૫ ૯ ૪૫	૫ ૧૦ ૫૦
૬ ૬ ૩૬	૬ ૭ ૪૨	૬ ૮ ૪૮	૬ ૯ ૫૪	૬ ૧૦ ૬૦
૭ ૬ ૪૨	૭ ૭ ૪૯	૭ ૮ ૫૬	૭ ૯ ૬૩	૭ ૧૦ ૭૦
૮ ૬ ૪૮	૮ ૭ ૫૬	૮ ૮ ૬૪	૮ ૯ ૭૨	૮ ૧૦ ૮૦
૯ ૬ ૫૪	૯ ૭ ૬૩	૯ ૮ ૭૨	૯ ૯ ૮૧	૯ ૧૦ ૯૦
૧૦ ૬ ૬૦	૧૦ ૭ ૭૦	૧૦ ૮ ૮૦	૧૦ ૯ ૯૦	૧૦ ૧૦ ૧૦૦

અગિઆર એકુંથી વીસ એકું સુધી.

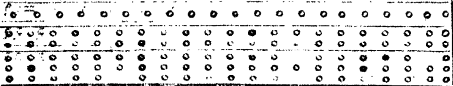
છુટક એકાં, દુ, તેરી વગેરે.	રચના.
○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○	૧૧ × ૧=૧૧
○○ ○○ ○○ ○○ ○○ ○○ ○○ ○○ ○○ ○○ ○○	૧૧ ૨ ૨૨
○○ ○○ ○○ ○○ ○○ ○○ ○○ ○○ ○○ ○○ ○○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○	૧૧ ૩ ૩૩

૧૧ ×	૧=	૧૧	૧૨ ×	૧=	૧૨	૧૩ ×	૧=	૧૩	૧૪ ×	૧=	૧૪	૧૫ ×	૧=	૧૫
૧૧	૨	૨૨	૧૨	૨	૨૪	૧૩	૨	૨૬	૧૪	૨	૨૮	૧૫	૨	૩૦
૧૧	૩	૩૩	૧૨	૩	૩૬	૧૩	૩	૩૯	૧૪	૩	૪૨	૧૫	૩	૪૫
૧૧	૪	૪૪	૧૨	૪	૪૮	૧૩	૪	૫૨	૧૪	૪	૫૬	૧૫	૪	૬૦
૧૧	૫	૫૫	૧૨	૫	૬૦	૧૩	૫	૬૫	૧૪	૫	૭૦	૧૫	૫	૭૫
૧૧	૬	૬૬	૧૨	૬	૭૨	૧૩	૬	૭૮	૧૪	૬	૮૪	૧૫	૬	૯૦
૧૧	૭	૭૭	૧૨	૭	૮૪	૧૩	૭	૯૧	૧૪	૭	૯૮	૧૫	૭	૧૦૫
૧૧	૮	૮૮	૧૨	૮	૯૬	૧૩	૮	૧૦૪	૧૪	૮	૧૧૨	૧૫	૮	૧૨૦
૧૧	૯	૯૯	૧૨	૯	૧૦૮	૧૩	૯	૧૧૭	૧૪	૯	૧૨૬	૧૫	૯	૧૩૫
૧૧	૧૦	૧૧૦	૧૨	૧૦	૧૨૦	૧૩	૧૦	૧૩૦	૧૪	૧૦	૧૪૦	૧૫	૧૦	૧૫૦

અગીઆરા.

૧૬ ×	૧=	૧૬	૧૭ ×	૧=	૧૭	૧૮×	૧=	૧૮	૧૯×	૧=	૧૯	૨૦=	૧×	૨૦
૧૬	૨	૩૨	૧૭	૨	૩૪	૧૮	૨	૩૬	૧૯	૨	૩૮	૨૦	૨	૪૦
૧૬	૩	૪૮	૧૭	૩	૫૧	૧૮	૩	૫૪	૧૯	૩	૫૭	૨૦	૩	૬૦
૧૬	૪	૬૪	૧૭	૪	૬૮	૧૮	૪	૭૨	૧૯	૪	૭૬	૨૦	૪	૮૦
૧૬	૫	૮૦	૧૭	૫	૮૫	૧૮	૫	૯૦	૧૯	૫	૯૫	૨૦	૫	૧૦૦
૧૬	૬	૯૬	૧૭	૬	૧૦૨	૧૮	૬	૧૦૮	૧૯	૬	૧૧૪	૨૦	૬	૧૨૦
૧૬	૭	૧૧૨	૧૭	૭	૧૧૯	૧૮	૭	૧૨૬	૧૯	૭	૧૩૩	૨૦	૭	૨૪૦
૧૬	૮	૧૨૮	૧૭	૮	૧૩૬	૧૮	૮	૧૪૪	૧૯	૮	૧૫૨	૨	૮	૧૬૦
૧૬	૯	૧૪૪	૧૭	૯	૧૫૩	૧૮	૯	૧૬૨	૧૯	૯	૧૭૧	૨૦	૯	૧૮૦
૧૬	૧૦	૧૬૦	૧૭	૧૦	૧૭૦	૧૮	૧૦	૧૮૦	૧૯	૧૦	૧૯૦	૨૦	૧૦	૨૦૦

એકવીસ એકુંથી ત્રીસ એકું સુધી.

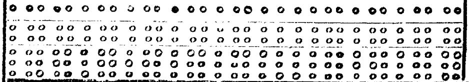
છુટાં એકાં, દુ, તરી, વગેરે.	રચના.
	૨૧ × ૧ = ૨૧ ૨૧ ૨ ૪૨ ૨૧ ૩ ૬૩

૨૧× ૧= ૨૧	૨૨× ૧= ૨૨	૨૩× ૧= ૨૩	૨૪× ૧= ૨૪	૨૫× ૧= ૨૫
૨૧ ૨ ૪૨	૨૨ ૨ ૪૪	૨૩ ૨ ૪૬	૨૪ ૨ ૪૮	૨૫ ૨ ૫૦
૨૧ ૩ ૬૩	૨૨ ૩ ૬૬	૨૩ ૩ ૬૯	૨૪ ૩ ૭૨	૨૫ ૩ ૭૫
૨૧ ૪ ૮૪	૨૨ ૪ ૮૮	૨૩ ૪ ૯૨	૨૪ ૪ ૯૬	૨૫ ૪ ૧૦૦
૨૧ ૫ ૧૦૫	૨૨ ૫ ૧૧૦	૨૩ ૫ ૧૧૫	૨૪ ૫ ૧૨૦	૨૫ ૫ ૧૨૫
૨૧ ૬ ૧૨૬	૨૨ ૬ ૧૩૨	૨૩ ૬ ૧૩૮	૨૪ ૬ ૧૪૪	૨૫ ૬ ૧૫૦
૨૧ ૭ ૧૪૭	૨૨ ૭ ૧૫૪	૨૩ ૭ ૧૬૧	૨૪ ૭ ૧૬૮	૨૫ ૭ ૧૭૫
૨૧ ૮ ૧૬૮	૨૨ ૮ ૧૭૬	૨૩ ૮ ૧૮૪	૨૪ ૮ ૧૯૨	૨૫ ૮ ૨૦૦
૨૧ ૯ ૧૮૯	૨૨ ૯ ૧૯૮	૨૩ ૯ ૨૦૭	૨૪ ૯ ૨૧૬	૨૫ ૯ ૨૨૫
૨૧ ૧૦ ૨૧૦	૨૨ ૧૦ ૨૨૦	૨૩ ૧૦ ૨૩૦	૨૪ ૧૦ ૨૪૦	૨૫ ૧૦ ૨૫૦

એકવીશા.

૨૬× ૧= ૨૬	૨૭× ૧= ૨૭	૨૮× ૧= ૨૮	૨૯× ૧= ૨૯	૩૦× ૧= ૩૦
૨૬ ૨ ૫૨	૨૭ ૨ ૫૪	૨૮ ૨ ૫૬	૨૯ ૨ ૫૮	૩૦ ૨ ૬૦
૨૬ ૩ ૭૮	૨૭ ૩ ૮૧	૨૮ ૩ ૮૪	૨૯ ૩ ૮૭	૩૦ ૩ ૯૦
૨૬ ૪ ૧૦૪	૨૭ ૪ ૧૦૮	૨૮ ૪ ૧૧૨	૨૯ ૪ ૧૧૬	૩૦ ૪ ૧૨૦
૨૬ ૫ ૧૩૦	૨૭ ૫ ૧૩૫	૨૮ ૫ ૧૪૦	૨૯ ૫ ૧૪૫	૩૦ ૫ ૧૫૦
૨૬ ૬ ૧૫૬	૨૭ ૬ ૧૬૨	૨૮ ૬ ૧૬૮	૨૯ ૬ ૧૭૪	૩૦ ૬ ૧૮૦
૨૬ ૭ ૧૮૨	૨૭ ૭ ૧૮૯	૨૮ ૭ ૧૯૬	૨૯ ૭ ૨૦૩	૩૦ ૭ ૨૧૦
૨૬ ૮ ૨૦૮	૨૭ ૮ ૨૧૬	૨૮ ૮ ૨૨૪	૨૯ ૮ ૨૩૨	૩૦ ૮ ૨૪૦
૨૬ ૯ ૨૩૪	૨૭ ૯ ૨૪૩	૨૮ ૯ ૨૫૨	૨૯ ૯ ૨૬૧	૩૦ ૯ ૨૭૦
૨૬ ૧૦ ૨૬૦	૨૭ ૧૦ ૨૭૦	૨૮ ૧૦ ૨૮૦	૨૯ ૧૦ ૨૯૦	૩૦ ૧૦ ૩૦૦

એકત્રીસ એકુંથી ચાલીસ એકું સુધી.

છુટાં એકાં, દુ તેરી, વગેરે.	રચના.
	૩૧×૧=૩૧ ૩૧ ૨ ૬૨ ૩૧ ૩ ૯૩

૩૧ × ૧ = ૩૧	૩૨ × ૧ = ૩૨	૩૩ × ૧ = ૩૩	૩૪ × ૧ = ૩૪	૩૫ × ૧ = ૩૫
૩૧ ૨ ૬૨	૩૨ ૨ ૬૪	૩૩ ૨ ૬૬	૩૪ ૨ ૬૮	૩૫ ૨ ૭૦
૩૧ ૩ ૯૩	૩૨ ૩ ૯૬	૩૩ ૩ ૯૯	૩૪ ૩ ૧૦૨	૩૫ ૩ ૧૦૫
૩૧ ૪ ૧૨૪	૩૨ ૪ ૧૨૮	૩૩ ૪ ૧૩૨	૩૪ ૪ ૧૩૬	૩૫ ૪ ૧૪૦
૩૧ ૫ ૧૫૫	૩૨ ૫ ૧૬૦	૩૩ ૫ ૧૬૫	૩૪ ૫ ૧૭૦	૩૫ ૫ ૧૭૫
૩૧ ૬ ૧૮૬	૩૨ ૬ ૧૯૨	૩૩ ૬ ૧૯૮	૩૪ ૬ ૨૦૪	૩૫ ૬ ૨૧૦
૩૧ ૭ ૨૧૭	૩૨ ૭ ૨૨૪	૩૩ ૭ ૨૩૧	૩૪ ૭ ૨૩૮	૩૫ ૭ ૨૪૫
૩૧ ૮ ૨૪૮	૩૨ ૮ ૨૫૬	૩૩ ૮ ૨૬૪	૩૪ ૮ ૨૭૨	૩૫ ૮ ૨૮૦
૩૧ ૯ ૨૭૯	૩૨ ૯ ૨૮૮	૩૩ ૯ ૨૯૭	૩૪ ૯ ૩૦૬	૩૫ ૯ ૩૧૫
૩૧ ૧૦ ૩૧૦	૩૨ ૧૦ ૩૨૦	૩૩ ૧૦ ૩૩૦	૩૪ ૧૦ ૩૪૦	૩૫ ૧૦ ૩૫૦

એકત્રીસા.

૩૬ × ૧ = ૩૬	૩૭ × ૧ = ૩૭	૩૮ × ૧ = ૩૮	૩૯ × ૧ = ૩૯	૪૦ × ૧ = ૪૦
૩૬ ૨ ૭૨	૩૭ ૨ ૭૪	૩૮ ૨ ૭૬	૩૯ ૨ ૭૮	૪૦ ૨ ૮૦
૩૬ ૩ ૧૦૮	૩૭ ૩ ૧૧૧	૩૮ ૩ ૧૧૪	૩૯ ૩ ૧૧૭	૪૦ ૩ ૧૨૦
૩૬ ૪ ૧૪૪	૩૭ ૪ ૧૪૮	૩૮ ૪ ૧૫૨	૩૯ ૪ ૧૫૬	૪૦ ૪ ૧૬૦
૩૬ ૫ ૧૮૦	૩૭ ૫ ૧૮૫	૩૮ ૫ ૧૯૦	૩૯ ૫ ૧૯૫	૪૦ ૫ ૨૦૦
૩૬ ૬ ૨૧૬	૩૭ ૬ ૨૨૨	૩૮ ૬ ૨૨૮	૩૯ ૬ ૨૩૪	૪૦ ૬ ૨૪૦
૩૬ ૭ ૨૫૨	૩૭ ૭ ૨૫૯	૩૮ ૭ ૨૬૬	૩૯ ૭ ૨૭૩	૪૦ ૭ ૨૮૦
૩૬ ૮ ૨૮૮	૩૭ ૮ ૨૯૬	૩૮ ૮ ૩૦૪	૩૯ ૮ ૩૧૨	૪૦ ૮ ૩૨૦
૩૬ ૯ ૩૨૪	૩૭ ૯ ૩૩૩	૩૮ ૯ ૩૪૨	૩૯ ૯ ૩૫૧	૪૦ ૯ ૩૬૦
૩૬ ૧૦ ૩૬૦	૩૭ ૧૦ ૩૭૦	૩૮ ૧૦ ૩૮૦	૩૯ ૧૦ ૩૯૦	૪૦ ૧૦ ૪૦૦

અપૂર્ણાંકની સમજ.

	સમજ.		અંક ચિહ્ન		
	એક	એક	૧	એક સો	૧૦૦
	અર્ધું.	અર્ધું	૦॥	અર્ધો સો	૫૦
	એક ને અર્ધું	દોઢ	૧॥	દોઢ સો	૧૫૦
	બેને અર્ધું	અઢી	૨॥	અઢી સો	૨૫૦
	ત્રણ ને અર્ધું	સાડાત્રણ	૩॥	સાડા ત્રણસો	૩૫૦
	પા	પા	૦।	પા સો	૨૫
	એક ને પા	સવા	૧।	સવા સો	૧૨૫
	બે ને પા	સવા બે	૨।	સવા બસો	૨૨૫
	પાઉણું	પોણું	૦।।।	પોણા સો	૭૫
	એક ને પોણું	પોણા બે	૧।।।	પોણા બશો	૧૭૫
	બે ને પોણું	પોણા ત્રણ	૨।।।	પોણા ત્રણસો	૨૭૫

પ્રશ્નો

૧. અર્ધું, પા, પોણું, દોઢ, અઢી, સવા એટલે શું ?

૩. ૪ ને પા કેટલા થાય ?

૩. ૯ ને પોણું કેટલા થાય ?

૪. સવા પાંચસો એટલે કેટલા ?

૬, નીચેની રકમો વાંચો,

૧૬॥, ૭૫ ૪૨॥, ૬૭, ૨૫૦, ૩૭૫,

અર્ધા.

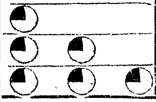
છુટક અર્ધા	કેટલાં ?	મેળવેલાં અર્ધા	રચના.
◐	એક	◐	૧ × ૦॥=૦॥
◐ ◐	બે	●	૨ × ૦॥=૧
) ◐ ◐	ત્રણ	●)	૩ × ૦॥=૧॥

૧×૦॥ = ૦॥	૧૧×૦॥ = ૫॥	૨૧×૦॥=૧૦॥	૩૧×૦॥=૧૫॥	૪૧×૦॥=૨૦॥
૨ ૦॥ ૧	૧૨ ૦॥ ૬	૨૨ ૦॥ ૧૧	૩૨ ૦॥ ૧૬	૪૨ ૦॥ ૨૧
૩ ૦॥ ૧॥	૧૩ ૦॥ ૬॥	૨૩ ૦॥ ૧૧॥	૩૩ ૦॥ ૧૬॥	૪૩ ૦॥ ૨૧॥
૪ ૦॥ ૨	૧૪ ૦॥ ૭	૨૪ ૦॥ ૧૨	૩૪ ૦॥ ૧૭	૪૪ ૦॥ ૨૨
૫ ૦॥ ૨॥	૧૫ ૦॥ ૭॥	૨૫ ૦॥ ૧૨॥	૩૫ ૦॥ ૧૭॥	૪૫ ૦॥ ૨૨॥
૬ ૦॥ ૩	૧૬ ૦॥ ૮	૨૬ ૦॥ ૧૩	૩૬ ૦॥ ૧૮	૪૬ ૦॥ ૨૩
૭ ૦॥ ૩॥	૧૭ ૦॥ ૮॥	૨૭ ૦॥ ૧૩॥	૩૭ ૦॥ ૧૮॥	૪૭ ૦॥ ૨૩॥
૮ ૦॥ ૪	૧૮ ૦॥ ૯	૨૮ ૦॥ ૧૪	૩૮ ૦॥ ૧૯	૪૮ ૦॥ ૨૪
૯ ૦॥ ૪॥	૧૯ ૦॥ ૯॥	૨૯ ૦॥ ૧૪॥	૩૯ ૦॥ ૧૯॥	૪૯ ૦॥ ૨૪॥
૧૦ ૦॥ ૫	૨૦ ૦॥ ૧૦	૩૦ ૦॥ ૧૫	૪૦ ૦॥ ૨૦	૫૦ ૦॥ ૨૫

અર્ધા.

૫૧×૦॥=૨૫॥	૬૧×૦॥=૩૦॥	૭૧×૦॥=૩૫॥	૮૧×૦॥=૪૦॥	૯૧×૦॥=૪૫॥
૫૨ ૦॥ ૨૬	૬૨ ૦॥ ૩૧	૭૨ ૦॥ ૩૬	૮૨ ૦॥ ૪૧	૯૨ ૦॥ ૪૬
૫૩ ૦॥ ૨૬॥	૬૩ ૦॥ ૩૧॥	૭૩ ૦॥ ૩૬॥	૮૩ ૦॥ ૪૧॥	૯૩ ૦॥ ૪૬॥
૫૪ ૦॥ ૨૭	૬૪ ૦॥ ૩૨	૭૪ ૦॥ ૩૭	૮૪ ૦॥ ૪૨	૯૪ ૦॥ ૪૭
૫૫ ૦॥ ૨૭॥	૬૫ ૦॥ ૩૨॥	૭૫ ૦॥ ૩૭॥	૮૫ ૦॥ ૪૨॥	૯૫ ૦॥ ૪૭॥
૫૬ ૦॥ ૨૮	૬૬ ૦॥ ૩૩	૭૬ ૦॥ ૩૮	૮૬ ૦॥ ૪૩	૯૬ ૦॥ ૪૮
૫૭ ૦॥ ૨૮॥	૬૭ ૦॥ ૩૩॥	૭૭ ૦॥ ૩૮॥	૮૭ ૦॥ ૪૩॥	૯૭ ૦॥ ૪૮॥
૫૮ ૦॥ ૨૯	૬૮ ૦॥ ૩૪	૭૮ ૦॥ ૩૯	૮૮ ૦॥ ૪૪	૯૮ ૦॥ ૪૯
૫૯ ૦॥ ૨૯॥	૬૯ ૦॥ ૩૪॥	૭૯ ૦॥ ૩૯॥	૮૯ ૦॥ ૪૪॥	૯૯ ૦॥ ૪૯॥
૬૦ ૦॥ ૩૦	૭૦ ૦॥ ૩૫	૮૦ ૦॥ ૪૦	૯૦ ૦॥ ૪૫	૧૦૦ ૦॥ ૫૦

પાયાં.

છુટક પા.	કેટલાં	મેળવેલાં પા.	રચના.
	એક		૧ × ૦ા=૦ા
	બે		૨ × ૦ા=૦ાા
	ત્રણ		૩ × ૦ા=૦ાાા

૧×૦ા=૦ા	૧૧×૦ા=૨ાાા	૨૧×૦ા=૫ા	૩૧×૦ા=૭ાાા	૪૧×૦ા=૧૦ા
૨ ૦ા ૦ાા	૧૨ ૦ા ૩	૨૨ ૦ા ૫ાા	૩૨ ૦ા ૮	૪૨ ૦ા ૧૦ાા
૩ ૦ા ૦ાાા	૧૩ ૦ા ૩ા	૨૩ ૦ા ૫ાાા	૩૩ ૦ા ૮ા	૪૩ ૦ા ૧૦ાાા
૪ ૦ા ૧	૧૪ ૦ા ૩ાા	૨૪ ૦ા ૬	૩૪ ૦ા ૮ાા	૪૪ ૦ા ૧૧
૫ ૦ા ૧ા	૧૫ ૦ા ૩ાાા	૨૫ ૦ા ૬ા	૩૫ ૦ા ૮ાાા	૪૫ ૦ા ૧૧ા
૬ ૦ા ૧ાા	૧૬ ૧ા ૪	૨૬ ૦ા ૬ાા	૦૬ ૦ા ૯	૪૬ ૦ા ૧૧ાા
૭ ૦ા ૧ાાા	૧૭ ૧ા ૪ા	૨૭ ૦ા ૬ાાા	૩૭ ૦ા ૯ા	૪૭ ૦ા ૧૧ાાા
૮ ૦ા ૨	૧૮ ૧ા ૪ાા	૨૮ ૦ા ૭	૩૮ ૦ા ૯ાા	૪૮ ૦ા ૧૨
૯ ૦ા ૨ા	૧૯ ૦ા ૪ાાા	૨૯ ૦ા ૭ા	૩૯ ૦ા ૯ાાા	૪૯ ૦ા ૧૨ા
૧૦ ૦ા ૨ાા	૨૦ ૦ા ૫	૩૦ ૦ા ૭ાા	૪૦ ૦ા ૧૦	૫૦ ૦ા ૧૨ાા

પાયાં.

૫૧×૦ા=૧૨ાાા	૬૧×૦ા=૧૫ા	૭૧×૦ા=૧૭ાાા	૮૧×૦ા=૨૦ા	૯૧×૦ા=૨૨ાાા
૫૨ ૦ા ૧૩	૬૨ ૦ા ૧૫ાા	૭૨ ૦ા ૧૮	૮૨ ૦ા ૨૦ાા	૯૨ ૦ા ૨૩
૫૩ ૦ા ૧૩ા	૬૩ ૦ા ૧૫ાાા	૭૩ ૦ા ૧૮ા	૮૩ ૦ા ૨૦ાાા	૯૩ ૦ા ૨૩ા
૫૪ ૦ા ૧૩ાા	૬૪ ૦ા ૧૬	૭૪ ૦ા ૧૮ાા	૮૪ ૦ા ૨૧	૯૪ ૦ા ૨૩ાા
૫૫ ૦ા ૧૩ાાા	૬૫ ૦ા ૧૬ા	૭૫ ૦ા ૧૮ાાા	૮૫ ૦ા ૨૧ા	૯૫ ૦ા ૨૩ાાા
૫૬ ૦ા ૧૪	૬૬ ૦ા ૧૬ાા	૭૬ ૦ા ૧૯	૮૬ ૦ા ૨૧ાા	૯૬ ૦ા ૨૪
૫૭ ૦ા ૧૪ા	૬૭ ૦ા ૧૬ાાા	૭૭ ૦ા ૧૯ા	૮૭ ૦ા ૨૧ાાા	૯૭ ૦ા ૨૪ા
૫૮ ૦ા ૧૪ાા	૬૮ ૦ા ૧૭	૭૮ ૦ા ૧૯ાા	૮૮ ૦ા ૨૨	૯૮ ૦ા ૨૪ાા
૫૯ ૦ા ૧૪ાાા	૬૯ ૦ા ૧૭ા	૭૯ ૦ા ૧૯ાાા	૮૯ ૦ા ૨૨ા	૯૯ ૦ા ૨૪ાાા
૬૦ ૦ા ૧૫	૭૦ ૦ા ૧૭ાા	૮૦ ૦ા ૨૦	૯૦ ૦ા ૨૨ાા	૧૦૦ ૦ા ૨૫

છુટક પોણાં.	કેટલાં	રચના
	એક	૧ × ૦।।। =૦।।।
	બે	૨ × ૦।।। =૧।।
	ત્રણ	૩ × ૦।।। =૨।

૧×૦।।। =૦।।।	૧૧×૦।।। =૮।	૨૧×૦।।।=૧૫।।।	૩૧×૦।।।=૨૩।	૪૧×૦।।।=૩૦।।।
૨ ૦।।। ૧।।	૧૨ ૦।।। ૯	૨૨ ૦।।। ૧૬।।	૩૨ ૦।।। ૨૪	૪૨ ૦।।। ૩૧।।
૩ ૦।।। ૨।	૧૩ ૦।।। ૯।।।	૨૩ ૦।।। ૧૭।	૩૩ ૦।।। ૨૪।।।	૪૩ ૦।।। ૩૨।
૪ ૦।।। ૩	૧૪ ૦।।। ૧૦।।	૨૪ ૦।।। ૧૮	૩૪ ૦।।। ૨૫।।	૪૪ ૦।।। ૩૩
૫ ૦।।। ૩।।।	૧૫ ૦।।। ૧૧।	૨૫ ૦।।। ૧૮।।।	૩૫ ૦।।। ૨૬।	૪૫ ૦।।। ૩૩।।।
૬ ૦।।। ૪।।	૧૬ ૦।।। ૧૨	૨૬ ૦।।। ૧૯।।	૩૬ ૦।।। ૨૭	૪૬ ૦।।। ૩૪।।
૭ ૦।।। ૫।	૧૭ ૦।।। ૧૨।।।	૨૭ ૦।।। ૨૦।	૩૭ ૦।।। ૨૭।।।	૪૭ ૦।।। ૩૫।
૮ ૦।।। ૬	૧૮ ૦।।। ૧૩।।	૨૮ ૦।।। ૨૧	૩૮ ૦।।। ૨૮।।	૪૮ ૦।।। ૩૬
૯ ૦।।। ૬।।।	૧૯ ૦।।। ૧૪।	૨૯ ૦।।। ૨૧।।।	૩૯ ૦।।। ૨૯।	૪૯ ૦।।। ૩૬।।।
૧૦ ૦।।। ૭।।	૨૦ ૦।।। ૧૫	૩૦ ૦।।। ૨૨।।	૪૦ ૦।।। ૩૦	૫૦ ૦।।। ૩૭।।

પોણાં.

૫૧×૦।।।=૩૮।	૬૧×૦।।।=૪૫।।।	૭૧×૦।।।=૫૩।	૮૧×૦।।।=૬૦।।।	૯૧×૦।।।=૬૮।
૫૨ ૦।।। ૩૯	૬૨ ૦।।। ૪૬।।	૭૨ ૦।।। ૫૪	૮૨ ૦।।। ૬૧।।	૯૨ ૦।।। ૬૯
૫૩ ૦।।। ૩૯।।।	૬૩ ૦।।। ૪૭।	૭૩ ૦।।। ૫૪।।।	૮૩ ૦।।। ૬૨।	૯૩ ૦।।। ૬૯।।।
૫૪ ૦।।। ૪૦।।	૬૪ ૦।।। ૪૮	૭૪ ૦।।। ૫૫।।	૮૪ ૦।।। ૬૩	૯૪ ૦।।। ૭૦।।
૫૫ ૦।।। ૪૧।	૬૫ ૦।।। ૪૮।।।	૭૫ ૦।।। ૫૬।	૮૫ ૦।।। ૬૩।।।	૯૫ ૦।।। ૭૧।
૫૬ ૦।।। ૪૨	૬૬ ૦।।। ૪૯।।	૭૬ ૦।।। ૫૭	૮૬ ૦।।। ૬૪।।	૯૬ ૦।।। ૭૨
૫૭ ૦।।। ૪૨।।।	૬૭ ૦।।। ૫૦।	૭૭ ૦।।। ૫૭।।।	૮૭ ૦।।। ૬૫।	૯૭ ૦।।। ૭૨।।।
૫૮ ૦।।। ૪૩।।	૬૮ ૦।।। ૫૧	૭૮ ૦।।। ૫૮।।	૮૮ ૦।।। ૬૬	૯૮ ૦।।। ૭૩।।
૫૯ ૦।।। ૪૪।	૬૯ ૦।।। ૫૧।।।	૭૯ ૦।।। ૫૯।	૮૯ ૦।।। ૬૬।।।	૯૯ ૦।।। ૭૪।
૬૦ ૦।।। ૪૫	૭૦ ૦।।। ૫૨।।	૮૦ ૦।।। ૬૦	૯૦ ૦।।। ૬૭।।	૧૦૦ ૦।।। ૭૫

છુટક સવાયાં.	કેટલાં	રચના.
	એક	૧ × ૧। = ૧।
	બે	૨ × ૧। = ૨॥
	ત્રણ	૩ × ૧। = ૩॥।

૧×૧। =૧।	૧૧×૧।=૧૩॥।	૨૧×૧।=૨૬।	૩૧×૧।=૩૮॥।	૪૧×૧।=૫૧।
૨ ૧। ૨॥	૧૨ ૧। ૧૫	૨૨ ૧। ૨૭॥	૩૨ ૧। ૪૦	૪૨ ૧। ૫૨॥
૩ ૧। ૩॥।	૧૩ ૧। ૧૬।	૨૩ ૧। ૨૮॥।	૩૩ ૧। ૪૧।	૪૩ ૧। ૫૩॥।
૪ ૧। ૫	૧૪ ૧। ૧૭॥	૨૪ ૧। ૩૦	૩૪ ૧। ૪૨॥	૪૪ ૧। ૫૫
૫ ૧। ૬।	૧૫ ૧। ૧૮॥।	૨૫ ૧। ૩૧।	૩૫ ૧। ૪૩॥।	૪૫ ૧। ૫૬।
૬ ૧। ૭॥	૧૬ ૧। ૨૦	૨૬ ૧। ૩૨॥	૩૬ ૧। ૪૫	૪૬ ૧। ૫૭॥
૭ ૧। ૮॥।	૧૭ ૧। ૨૧।	૨૭ ૧। ૩૩॥।	૩૭ ૧। ૪૬।	૪૭ ૧। ૫૮॥।
૮ ૧। ૧૦	૧૮ ૧। ૨૨॥	૨૮ ૧। ૩૫	૩૮ ૧। ૪૭॥	૪૮ ૧। ૬૦
૯ ૧। ૧૧।	૧૯ ૧। ૨૩॥।	૨૯ ૧। ૩૬।	૩૯ ૧। ૪૮॥।	૪૯ ૧। ૬૧।
૧૦ ૧। ૧૨॥	૨૦ ૧। ૨૫	૩૦ ૧। ૩૭॥	૪૦ ૧। ૫૦	૫૦ ૧। ૬૨॥

સવાયાં.

૫૧×૧।=૬૩॥।	૬૧×૧।=૭૬।	૭૧×૧।=૮૮॥।	૮૧×૧।=૧૦૧।	૯૧×૧।=૧૧૩॥।
૫૨ ૧। ૬૫	૬૨ ૧। ૭૭॥	૭૨ ૧। ૯૦	૮૨ ૧। ૧૦૨॥	૯૨ ૧। ૧૧૫
૫૩ ૧। ૬૬।	૬૩ ૧। ૭૮॥।	૭૩ ૧। ૯૧।	૮૩ ૧। ૧૦૩॥।	૯૩ ૧। ૧૧૬।
૫૪ ૧। ૬૭॥	૬૪ ૧। ૮૦	૭૪ ૧। ૯૨॥	૮૪ ૧। ૧૦૫	૯૪ ૧। ૧૧૭॥
૫૫ ૧। ૬૮॥।	૬૫ ૧। ૮૧।	૭૫ ૧। ૯૩॥।	૮૫ ૧। ૧૦૬।	૯૫ ૧। ૧૧૮॥।
૫૬ ૧। ૭૦	૬૬ ૧। ૮૨॥	૭૬ ૧। ૯૫	૮૬ ૧। ૧૦૭॥	૯૬ ૧। ૧૨૦
૫૭ ૧। ૭૧।	૬૭ ૧। ૮૩॥।	૭૭ ૧। ૯૬।	૮૭ ૧। ૧૦૮॥।	૯૭ ૧। ૧૨૧।
૫૮ ૧। ૭૨॥	૬૮ ૧। ૮૫	૭૮ ૧। ૯૭॥	૮૮ ૧। ૧૧૦	૯૮ ૧। ૧૨૨॥
૫૯ ૧। ૭૩॥।	૬૯ ૧। ૮૬।	૭૯ ૧। ૯૮॥।	૮૯ ૧। ૧૧૧।	૯૯ ૧। ૧૨૩॥।
૬૦ ૧। ૭૫	૭૦ ૧। ૮૭॥	૮૦ ૧। ૧૦૦	૯૦ ૧। ૧૧૨॥	૧૦૦ ૧। ૧૨૫

ખુદ્દક દોઢાં.	કેટલાં	રચના.
● ◐	એક	૧ × ૧॥ = ૧॥
● ◐ ●	બે	૨ × ૧॥ = ૩
● ◐ ● ◐ ● ◐	ત્રણ	૩ × ૧॥ = ૪॥

૧× ૧॥ = ૧॥	૧૧×૧॥=૧૬॥	૨૧×૧॥=૩૧॥	૩૧×૧॥=૪૬॥	૪૧ ×૧॥ =૬૧
૨ ૧॥ ૩	૧૨ ૧॥ ૧૮	૨૨ ૧॥ ૩૩	૩૨ ૧॥ ૪૮	૪૨ ૧॥ ૬૩
૩ ૧॥ ૪॥	૧૩ ૧॥ ૧૯॥	૨૩ ૧॥ ૩૩॥	૩૩ ૧॥ ૪૯॥	૪૩ ૧॥ ૬૪॥
૪ ૧॥ ૬	૧૪ ૧॥ ૨૧	૨૪ ૧॥ ૩૬	૩૪ ૧॥ ૫૧	૪૪ ૧॥ ૬૬
૫ ૧॥ ૭॥	૧૫ ૧॥ ૨૨॥	૨૫ ૧॥ ૩૭॥	૩૫ ૧॥ ૫૨॥	૪૫ ૧॥ ૬૭॥
૬ ૧॥ ૯	૧૬ ૧॥ ૨૪	૨૬ ૧॥ ૩૯	૩૬ ૧॥ ૫૪	૪૬ ૧॥ ૬૯
૭ ૧॥ ૧૦॥	૧૭ ૧॥ ૨૫॥	૨૭ ૧॥ ૪૦॥	૩૭ ૧॥ ૫૫॥	૪૭ ૧॥ ૭૦॥
૮ ૧॥ ૧૨	૧૮ ૧॥ ૨૭	૨૮ ૧॥ ૪૨	૩૮ ૧॥ ૫૭	૪૮ ૧॥ ૭૨
૯ ૧॥ ૧૩॥	૧૯ ૧॥ ૨૮॥	૨૯ ૧॥ ૪૩॥	૩૯ ૧॥ ૫૮॥	૪૯ ૧॥ ૭૩॥
૧૦ ૧॥ ૧૫	૨૦ ૧॥ ૩૦	૩૦ ૧॥ ૪૫	૪૦ ૧॥ ૬૦	૫૦ ૧॥ ૭૫

દોઢાં.

૫૧×૧॥=૭૬॥	૬૧ ×૧॥=૯૧॥	૭૧×૧॥=૧૦૬॥	૮૧×૧॥=૧૨૧॥	૯૧×૧॥=૧૩૬॥
૫૨ ૧॥ ૭૮	૬૨ ૧॥ ૯૩	૭૨ ૧॥ ૧૦૮	૮૨ ૧॥ ૧૨૩	૯૨ ૧॥ ૧૩૮
૫૩ ૧॥ ૭૯॥	૬૩ ૧॥ ૯૪॥	૭૩ ૧॥ ૧૦૯॥	૮૩ ૧॥ ૧૨૪॥	૯૩ ૧॥ ૧૩૯॥
૫૪ ૧॥ ૮૧	૬૪ ૧॥ ૯૬	૭૪ ૧॥ ૧૧૧	૮૪ ૧॥ ૧૨૬	૯૪ ૧॥ ૧૪૧
૫૫ ૧॥ ૮૨॥	૬૫ ૧॥ ૯૭॥	૭૫ ૧॥ ૧૧૨॥	૮૫ ૧॥ ૧૨૭॥	૯૫ ૧॥ ૧૪૨॥
૫૬ ૧॥ ૮૪	૬૬ ૧॥ ૯૯	૭૬ ૧॥ ૧૧૪	૮૬ ૧॥ ૧૨૯	૯૬ ૧॥ ૧૪૪
૫૭ ૧॥ ૮૫॥	૬૭ ૧॥ ૧૦૦॥	૭૭ ૧॥ ૧૧૫॥	૮૭ ૧॥ ૧૩૦॥	૯૭ ૧॥ ૧૪૫॥
૫૮ ૧॥ ૮૭	૬૮ ૧॥ ૧૦૨	૭૮ ૧॥ ૧૧૭	૮૮ ૧॥ ૧૩૨	૯૮ ૧॥ ૧૪૭
૫૯ ૧॥ ૮૮॥	૬૯ ૧॥ ૧૦૩॥	૭૯ ૧॥ ૧૧૮॥	૮૯ ૧॥ ૧૩૩॥	૯૯ ૧॥ ૧૪૮॥
૬૦ ૧॥ ૯૦	૭૦ ૧॥ ૧૦૫	૮૦ ૧॥ ૧૨૦	૯૦ ૧॥ ૧૩૫	૧૦૦૧॥ ૧૫૦

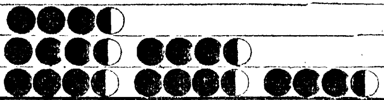
છુટક અઢીઆં.	કેટલાં?	રચના.
	એક	૧ × ૨॥=૨॥
	બે	૨ × ૨॥=૫
	ત્રણ	૩× ૨॥=૭॥

૧×૨॥=૨॥	૧૧×૨॥=૨૭॥	૨૧×૨॥=૫૨॥	૩૧×૨॥=૭૭॥	૪૧×૨॥=૧૦૨॥
૨ ૨॥ ૫	૧૨ ૨॥ ૩૦	૨૨ ૨॥ ૫૫	૩૨ ૨॥ ૮૦	૪૨ ૨॥ ૧૦૫
૩ ૨॥ ૭॥	૧૩ ૨॥ ૩૨॥	૨૩ ૨॥ ૫૭॥	૩૩ ૨॥ ૮૨॥	૪૩ ૨॥ ૧૦૭॥
૪ ૨॥ ૧૦	૧૪ ૨॥ ૩૫	૨૪ ૨॥ ૬૦	૩૪ ૨॥ ૮૫	૪૪ ૨॥ ૧૧૦
૫ ૨॥ ૧૨॥	૧૫ ૨॥ ૩૭॥	૨૫ ૨॥ ૬૨॥	૩૫ ૨॥ ૮૭॥	૪૫ ૨॥ ૧૧૨॥
૬ ૨॥ ૧૫	૧૬ ૨॥ ૪૦	૨૬ ૨॥ ૬૫	૩૬ ૨॥ ૯૦	૪૬ ૨॥ ૧૧૫
૭ ૨॥ ૧૭॥	૧૭ ૨॥ ૪૨॥	૨૭ ૨॥ ૬૭॥	૩૭ ૨॥ ૯૨॥	૪૭ ૨॥ ૧૧૭॥
૮ ૨॥ ૨૦	૧૮ ૨॥ ૪૫	૨૮ ૨॥ ૭૦	૩૮ ૨॥ ૯૫	૪૮ ૨॥ ૧૨૦
૯ ૨॥ ૨૨॥	૧૯ ૨॥ ૪૭॥	૨૯ ૨॥ ૭૨॥	૩૯ ૨॥ ૯૭॥	૪૯ ૨॥ ૧૨૨॥
૧૦ ૨॥ ૨૫	૨૦ ૨॥ ૫૦	૩૦ ૨॥ ૭૫	૪૦ ૨॥ ૧૦૦	૫૦ ૨॥ ૧૨૫

અઢીઆં.

૫૧×૨॥=૧૨૭॥	૬૧×૨॥=૧૫૨॥	૭૧×૨॥=૧૭૭॥	૮૧×૨॥=૨૦૨॥	૯૧×૨॥=૨૨૭॥
૫૨ ૨॥ ૧૩૦	૬૨ ૨॥ ૧૫૫	૭૨ ૨॥ ૧૮૦	૮૨ ૨॥ ૨૦૫	૯૨ ૨॥ ૨૩૦
૫૩ ૨॥ ૧૩૨॥	૬૩ ૨॥ ૧૫૭॥	૭૩ ૨॥ ૧૮૨॥	૮૩ ૨॥ ૨૦૭॥	૯૩ ૨॥ ૨૩૨॥
૫૪ ૨॥ ૧૩૫	૬૪ ૨॥ ૧૬૦	૭૪ ૨॥ ૧૮૫	૮૪ ૨॥ ૨૧૦	૯૪ ૨॥ ૨૩૫
૫૫ ૨॥ ૧૩૭॥	૬૫ ૨॥ ૧૬૨॥	૭૫ ૨॥ ૧૮૭॥	૮૫ ૨॥ ૨૧૨॥	૯૫ ૨॥ ૨૩૭॥
૫૬ ૨॥ ૧૪૦	૬૬ ૨॥ ૧૬૫	૭૬ ૨॥ ૧૯૦	૮૬ ૨॥ ૨૧૫	૯૬ ૨॥ ૨૪૦
૫૭ ૨॥ ૧૪૨॥	૬૭ ૨॥ ૧૬૭॥	૭૭ ૨॥ ૧૯૨॥	૮૭ ૨॥ ૨૧૭॥	૯૭ ૨॥ ૨૪૨॥
૫૮ ૨॥ ૧૪૫	૬૮ ૨॥ ૧૭૦	૭૮ ૨॥ ૧૯૫	૮૮ ૨॥ ૨૨૦	૯૮ ૨॥ ૨૪૫
૫૯ ૨॥ ૧૪૭॥	૬૯ ૨॥ ૧૭૨॥	૭૯ ૨॥ ૧૯૭॥	૮૯ ૨॥ ૨૨૨॥	૯૯ ૨॥ ૨૪૭॥
૬૦ ૨॥ ૧૫૦	૭૦ ૨॥ ૧૭૫	૮૦ ૨॥ ૨૦૦	૯૦ ૨॥ ૨૨૫	૧૦૦૨॥ ૨૫૦

છુટક ઊઠાં.

રચના.		
૧ × ૩॥	=	૩॥
૨	૩॥	૭
૩	૩॥	૧૦॥

૧×૩॥ = ૩॥	૧૧×૩॥=૩૮॥	૨૧×૩॥=૭૩॥	૩૧×૩॥=૧૦૮॥	૪૧×૩॥=૧૪૩॥
૨ ૩॥ ૭	૧૨ ૩॥ ૪૨	૨૨ ૩॥ ૭૭	૩૨ ૩॥ ૧૧૨	૪૨ ૩॥ ૧૪૭
૩ ૩॥ ૧૦॥	૧૩ ૩॥ ૪૫॥	૨૩ ૩॥ ૮૦॥	૩૩ ૩॥ ૧૧૫॥	૪૩ ૩॥ ૧૫૦॥
૪ ૩॥ ૧૪	૧૪ ૩॥ ૪૯	૨૪ ૩॥ ૮૪	૩૪ ૩॥ ૧૧૯	૪૪ ૩॥ ૧૫૪
૫ ૩॥ ૧૭॥	૧૫ ૩॥ ૫૨॥	૨૫ ૩॥ ૮૭॥	૩૫ ૩॥ ૧૨૨॥	૪૫ ૩॥ ૧૫૭॥
૬ ૩॥ ૨૧	૧૬ ૩॥ ૫૬	૨૬ ૩॥ ૯૧	૩૬ ૩॥ ૧૨૬	૪૬ ૩॥ ૧૬૧
૭ ૩॥ ૨૪॥	૧૭ ૩॥ ૫૯॥	૨૭ ૩॥ ૯૪॥	૩૭ ૩॥ ૧૨૯॥	૪૭ ૩॥ ૧૬૪॥
૮ ૩॥ ૨૮	૧૮ ૩॥ ૬૩	૨૮ ૩॥ ૯૮	૩૮ ૩॥ ૧૩૩	૪૮ ૩॥ ૧૬૮
૯ ૩॥ ૩૧॥	૧૯ ૩॥ ૬૬॥	૨૯ ૩॥ ૧૦૧॥	૩૯ ૩॥ ૧૩૬॥	૪૯ ૩॥ ૧૭૧॥
૧૦ ૩॥ ૩૫	૨૦ ૩॥ ૭૦	૩૦ ૩॥ ૧૦૫	૪૦ ૩॥ ૧૪૦	૫૦ ૩॥ ૧૭૫

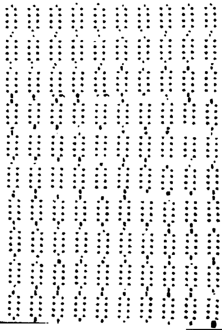
ઊઠાં.

૫૧×૩॥=૧૭૮॥	૬૧×૩॥=૨૧૩॥	૭૧×૩॥=૨૪૮॥	૮૧×૩॥=૨૮૩॥	૯૧×૩॥=૩૧૮॥
૫૨ ૩॥ ૧૮૨	૬૨ ૩॥ ૨૧૭	૭૨ ૩॥ ૨૫૨	૮૨ ૩॥ ૨૮૭	૯૨ ૩॥ ૩૨૨
૫૩ ૩॥ ૧૮૫॥	૬૩ ૩॥ ૨૨૦॥	૭૩ ૩॥ ૨૫૫॥	૮૩ ૩॥ ૨૯૦॥	૯૩ ૩॥ ૩૨૫॥
૫૪ ૩॥ ૧૮૯	૬૪ ૩॥ ૨૨૪	૭૪ ૩॥ ૨૫૯	૮૪ ૩॥ ૨૯૪	૯૪ ૩॥ ૩૨૯
૫૫ ૩॥ ૧૯૨॥	૬૫ ૩॥ ૨૨૭॥	૭૫ ૩॥ ૨૬૨॥	૮૫ ૩॥ ૨૯૭॥	૯૫ ૩॥ ૩૩૨॥
૫૬ ૩॥ ૧૯૬	૬૬ ૩॥ ૨૩૧	૭૬ ૩॥ ૨૬૬	૮૬ ૩॥ ૩૦૧	૯૬ ૩॥ ૩૩૬
૫૭ ૩॥ ૧૯૯॥	૬૭ ૩॥ ૨૩૪॥	૭૭ ૩॥ ૨૬૯॥	૮૭ ૩॥ ૩૦૪॥	૯૭ ૩॥ ૩૩૯॥
૫૮ ૩॥ ૨૦૩	૬૮ ૩॥ ૨૩૮	૭૮ ૩॥ ૨૭૩	૮૮ ૩॥ ૩૦૮	૯૮ ૩॥ ૩૪૩
૫૯ ૩॥ ૨૦૬॥	૬૯ ૩॥ ૨૪૧॥	૭૯ ૩॥ ૨૭૬॥	૮૯ ૩॥ ૩૧૧॥	૯૯ ૩॥ ૩૪૬॥
૬૦ ૩॥ ૨૧૦	૭૦ ૩॥ ૨૪૫	૮૦ ૩॥ ૨૮૦	૯૦ ૩॥ ૩૧૫	૧૦૦ ૩॥ ૩૫૦

અગત્યનો કોઠો.

૧૦	૦॥	૫	૧૦	૦।	૨॥	૧૦	૦॥।	૭॥
૨૦	૦॥	૧૦	૨૦	૦।	૫	૨૦	૦॥।	૧૫
૩૦	૦॥	૧૫	૩૦	૦।	૭॥	૩૦	૦॥।	૨૨॥
૪૦	૦॥	૨૦	૪૦	૦।	૧૦	૪૦	૦॥।	૩૦
૫૦	૦॥	૨૫	૫૦	૦।	૧૨॥	૫૦	૦॥।	૩૭॥
૬૦	૦॥	૩૦	૬૦	૦।	૧૫	૬૦	૦॥।	૪૫
૭૦	૦॥	૩૫	૭૦	૦।	૧૭॥	૭૦	૦॥।	૫૨॥
૮૦	૦॥	૪૦	૮૦	૦।	૨૦	૮૦	૦॥।	૬૦
૯૦	૦॥	૪૫	૯૦	૦।	૨૨॥	૯૦	૦॥।	૬૭॥
૧૦૦	૦॥	૫૦	૧૦૦	૦।	૨૫	૧૦૦	૦॥।	૭૫

૧૦	૧।	૧૨॥	૧૦	૧॥	૧૫	૧૦	૨॥	૨૫
૨૦	૧।	૨૫	૨૦	૧॥	૩૦	૨૦	૨॥	૫૦
૩૦	૧।	૩૭॥	૩૦	૧॥	૪૫	૩૦	૨॥	૭૫
૪૦	૧।	૫૦	૪૦	૧॥	૬૦	૪૦	૨॥	૧૦૦
૫૦	૧।	૬૨॥	૫૦	૧॥	૭૫	૫૦	૨॥	૧૨૫
૬૦	૧।	૭૫	૬૦	૧॥	૯૦	૬૦	૨॥	૧૫૦
૭૦	૧।	૮૭॥	૭૦	૧॥	૧૦૫	૭૦	૨॥	૧૭૫
૮૦	૧।	૧૦૦	૮૦	૧॥	૧૨૦	૮૦	૨॥	૨૦૦
૯૦	૧।	૧૧૨॥	૯૦	૧॥	૧૩૫	૯૦	૨॥	૨૨૫
૧૦૦	૧।	૧૨૫	૧૦૦	૧॥	૧૫૦	૧૦૦	૨॥	૨૫૦

પ્રદર્શન.	નામ.	લેખન.
o	એકમ.	૧
	દશક.	૧૦
	સો	૧૦૦
	હજાર.	૧૦૦૦
૧૦ × હજાર =	સ હજાર	૧૦૦૦૦
૧૦ × દસ હજાર =	લાખ	૧૦૦૦૦૦
૧૦ × લાખ =	દસ લાખ	૧૦૦૦૦૦૦
૧૦ × દસ લાખ =	કરોડ	૧૦૦૦૦૦૦૦
૧૦ × કરોડ =	દસ કરોડ	૧૦૦૦૦૦૦૦૦
૧૦ × દસ કરોડ =	અબજ	૧,૦૦૦૦,૦૦૦૦૦

પછીના નામો—ખર્વ, નિખર્વ, મહાપદ્મ, શંકુ, જલધિ, અંત્ય, મધ્ય, પરાર્ધ.

આંક પર પ્રશ્નો.

એકડા પર પ્રશ્નો.

૧. છન્નું, અઠ્ઠાવન, સુડતાલીસ, ઓગણોતેર કેમ લખાય ?

૨. નીચેના આંકડા વાંચો.

૫૩, ૩૭, ૯૪, ૮૯, ૬૨, ૭૯, ૨૯.

૩. એકથી સો સુધી ગણો.

૪. સોથી એક સુધી ગણો.

૫. ચાર દશક ને ત્રણ એકમ મળી કેટલા થાય !

૬. ૬૪ ના દશક ને એકમ બોલો.

૭. કેટલા એકમ મળીને એક દશક થાય ?

૮. મારી પાસે પંચોત્તેર રૂપિઆ છે તે કેમ લખાય ?

૯. મારી પાસે ૩૦ રૂ. છે તેની દસ દસની કેટલી થોકડી થાય !

૧૦. મારી પાસે પૈસાની દસ દસની પાંચ ઢગલી છે તો તેમાં બધા થઇને કેટલા પૈસા થાય ?

૧૧. ૭૦ ઝાઝા કે ૮૦ ઝાઝા ?

૧૨. ૪૦ ઝાઝા કે ૩૦ ઝાઝા ?

૧૩. ૧૨ માં ૩ નાખીએ તો કેટલા થાય !

૧૪. ૨૪ + ૨, ૪૭ + ૨, ૬૬ + ૩, ૭૫ + ૨, ૮૪ + ૫, ૯૧ + ૪.

૧૫. ૭૫ માંથી ૪ જાય તો કેટલા રહે ?

૧૬. ૧૯ − ૨, ૨૭ − ૪, ૩૮ − ૫, ૪૭ − ૩, ૬૭ − ૫.

*૧૭. ૬૪ + ૭, ૮૫ + ૯, ૫૬ + ૮. ૪૯ + ૫, ૩૮ + ૪.

*૧૮. ૭૪ − ૮, ૯૪ − ૯; ૬૩ = ૭, ૫૨ − ૪. ૨૧ − ૫.

૨૦. મારી પાસે ૨૪ પૈસા છે તેમાંથી ૩ વાપરી નાખું તો કેટલા રહે ?

૨૧. એક કોથળીમાં ૫૦ રૂ. છે તેમાં ૪ રૂ, નાખું તો કેટલા થાય ?

૨૨. ૫૨ માં કેટલા નાખીએ તો ૫૬ થાય ?

૨૩. ૬૪ માંથી કેટલા કાઢી લઇએ તો ૬૧ રહે ?

*૨૪. ૯૪ માંથી કેટલા કાઢી લઇએ તો ૮૭ રહે ?

---

* આ પ્રશ્નો પહેલા ધોરણને લાયકના છે.

એકુંથી ત્રીસ એકાં સુધીના આંકના પ્રશ્નો.

૧. નવ તેરી ? સાત દુ ? ચોદ નવાં ? સોળ પંચાં ?
૨. વીસ છક ? સત્તર ચોક ? ચોવીસ નવાં ?
૩. કેટલા પચું ત્રીસ ? કેટલા ચોક અઠ્ઠાવીસ ?
૪. કેટલા સત્તું અઠાણું ? કેટલા પચું ૧૫૦ ?
૫. પાંચવાર સાત સાત લઇએ તો કેટલા થાય ?
૬ સોળવાર નવ નવ લેતાં કેટલાં થાય ?
૭. સાતવાર છવ્વીસ લેતાં કેટલા થાય ?
૮. ૮૧ કાંકરી છે, નવ નવની ઢગલી કરતાં કેટલી થાય ?
૯. ૯૧ છોકરાં છે, તેર તેરની હાર કરતાં કેટલી હાર થાય ?
૧૦. ૧૭૬ રૂ. છે એક છોકરાને ૮ રૂ. આપતાં કેટલાને અપાય ?
૧૧. ૭ ગાયના પગ કેટલા ? નવ બળદના કેટલા ?
૧૨. પાંચ કુતરાના નહોર કેટલા ? વીસ પોપટનાં આંગળાં કેટલાં ?
૧૩. એક પૈસાનાં ૭ બોર મળે તો ૯ પૈસાનાં કેટલાં ?
૧૪. ૬ રૂપીઆના આના ? ૭ આનાની પાઈ ?
૧૫. એક રૂ. નાં ૭ દાડમ તો ૩૦ રૂ. નાં કેટલાં ?
૧૬. એક ગાયના ૨૪ રૂ. બેસે તો ૯ ગાયના કેટલા ?
૧૭. ૩ પેનનો એક પૈસો તો તેવી ૨૪ પેનનું શું ?
૧૮. ૧ પૈસાનાં ૬ પતાસાં તો તેવાં ૫૪ પતાસાંનું શું ?
૧૯. ૩૫ પૈસા છે. ૭ છોકરા વચ્ચે વહેંચવા છે, દરેકને કેટલા આવે ?
૨૦. ૧૫ બોરનો ૧ પૈસો તો ૧૦૫ બોરનું શું બેસે ?
૨૧. ૧૦૪ છોકરાની ૮ હાર કરતાં દરેક હારમાં કેટલા છોકરા આવે ?
૨૨. ૮૪ પાઇના આના ?
૨૩. ૨૭ રૂ. નો એક ઘોડો આવે તો ૧૩૫ રૂ. ના કેટલા ઘોડા આવે ?
૨૪. ૯ બોરનો ૧ પૈસો બેસે તો ૨૨૫ બોરના કેટલા પૈસા બેસે ?
૨૫. ૨૬. રૂ. નાં પાવલાં ?
૨૬. ૭૨ પૈસાના આના ?
૨૭. મહિને ૨૮ રૂ. પગાર મળતો હોય તો ૫ મહિનાનો પગાર કેટલો થાય ?
૨૮. ૨૬૧ બોર છે. તેની ૨૯ ઢગલી કરતાં દરેક ઢગલીમાં કેટલાં બોર થાય

અર્ધાં ને પાયાંના આંકના પ્રશ્નો.

૧. છન્નું અર્ધું ?
૨. સડસઠ અર્ધું ?
૩. કેટલા અર્ધું ૩૭॥
૪. કેટલા અર્ધું ૪૩ ?
૫. ૪૭ અર્ધાંના કેટલા આખા થાય?
૬. ૩૨ આખાં જમરૂખછે તેનાંઅર્ધાં કેટલાં ?
૭ ૧૪ દાડમમાં ૭ અર્ધાં દાડમ-નાખીએ તો કુલ કેટલાંથાય ?
૮. એક પૈસાનો ૦॥ કાગળઆવે તો ૬૫ પૈસાના કેટલા ?
૯. એક આનાનાં ૦॥શેર બટાટાંઆવે તો ૮૪ આનાનાં કેટલાં ?
૧૦. એક મજુરને ૦॥. મળે તો ૮૩ મજુરને ?
૧૧. દરેક છોકરાને ૦॥ પેંડો આપતાં ૩૮ પેંડા કેટલા છોકરાને અપાય?
૧૨. ૧૮ રૂ. ના અર્ધાં રૂપીઆ કેટલા ?
૧૩. ૩૪ અર્ધાં રૂા. ના આખારૂપીઆ?
૧૪. ૯૨ અચ્છેરાના શેર
૧૫. ૨૪ × ૦।, ૪૨ × ૦।
૧૬ ૫૩ વાર પા લઈએ તો કેટલાથાય?
૧૭ કેટલાપા ૬૭?
૧૮. કેટલા પા ૨૪।
૧૯. ૧૭ આખી વસ્તુના પા કેટલાથાય?
૨૦. કેટલીકવાર પા લેતાં ૧૫ થાય ?
૨૧. ૧૨ માંથી ૨૦ પા લઇ તો કેટલા રહે ?
૨૨. ૧ પૈસાનું ૦। શેર શાક તો ૩૬ પૈસાનું.
૨૩. ૧ મજુરને ૦। રૂ. મળે તો ૬૨ મજુરને ?
૨૪. દરેક છોકરાને ૦। પેંડો આપતાં ૧૪ પેંડા કેટલા છોકરાને અપાય
૨૫. ૧૪ પાવલાંના રૂા. કેટલા ?
૨૬. ૫૨ પાશેરના શેર કેટલા ?
૨૭. એક વર્ગમાં ૪૭ છોકરા છે દરેકને ૦। શેર સાકર આપવી યા હે તો કેટલી સાકર જોઇએ ?

પોણાં ને સવાયાંના આંકના પ્રશ્નો.

૧. ૨૪ × ૦।।।, ૩૫ × ૦।।।
૨. ૫૨ વાર પોણા પોણા લેતાં કેટલા થાય ?
૩. કેટલા પોણે ૪૫ ?
૪. કેટલા પોણે ૭૨ ?
૫. પોણા પોણા રૂપીઆની ૪૭ ઢગલી છે, તેમાં કેટલા રૂા. થાય ?
૬. ૨૪ આખાં જમરૂખમાંથી પોણાં પોણાં કેટલાં થાય ?
૭. ૧૦ માં ૧૨ પોણાં નાખતાં કેટલા થાય ?
૮. એક આનાનાં ૦।।। શેર વંતાકતો ૩૬ આનાનાં ?
૯. એક કડિયો ૦।।। રૂા. રોજ લે છે તેને મહિને શું મળે ?
૧૦. ૦।।। રૂા. ની એક કેરી આવે તો ૨૪ રૂા. ની કેટલી કેરી આવે ?
૧૧. એક છોકરાને ૦।।। આનો આપતાં આના કેટલા છોકરાઓને અપાય ?

.. ૦ાા શેરના રૂપીઆ ભાર :
૧૩. ૦ાા રૂ. ના પૈસા ?
૧૪. ૦ાા શેરના પૈસાભાર ?
૧૫. ૨૮ × ૧ા, ૫૪ × ૧ા
૧૬. ૪૨ વાર સવાસવા લેતાં કેટલા થાય ?
૧૭. કેટલા સવા ૫૦ ?
૧૮. કેટલા સવા ૭૦ ?
૧૯. કેટલી વાર સવા લેતાં ૮૦ થાય ?
૨૦. ૧૦ માંથી ત્રણ સવા લઇ લેતાં કેટલા રહે ?
૨૧ સવા સવાની ૨૨ ઢગલી છે તેમાં કેટલા થાય ?

એક રૂ. નું ૧ા શેર તો ૧૫ રૂ. નું ?
૨૩. એક કડિયાને ૧ા રૂ, રોજ-મળે તો ૩૬ કડિયાને ?
૨૪ ૧ા શેર ભાજીનો ૧ પૈસો-બેસે તો ૩૦ શેરના ?
૨૫. સવા ગજના તસુ ?
૨૬. સવા વારના ઇંચ ?
૨૭ સવા રૂ. નું ૭૦ પુળા-ખડ તો ૧ રૂ. નું ?
૨૮ સવા વરસના મહિના ?

દોઢાં ને અઢીઆંના આંકના પ્રશ્નો.

૧. ચોવીસ દોઢે ?
૨, ૪૭ × ૧ાા, ૫૩ × ૧ાા
૩. ૨૨ વાર દોઢ દોઢ લઇએ તો કેટલા થાય ?
૪ કેટલા દોઢે ૩૯ ?
૫, કેટલા દોઢે ૧૦ાા ?
૬. કેટલીવાર દોઢ દોઢ લઇએ તો ૧૧૪ થાય ?
૭ ૨૮ માં ૭ દોઢાં નાખીએ તો કેટલા થાય ?
૮ ૧ રૂ. નું ૧ાા ગજ કપડું મળે તો ૪૪ રૂ. નું કેટલું મળે ?
૯. ૧ પૈસાનો ૧ાાં કાગળ મળે તો ૪૨ પૈસાના કેટલા મળે ?
૧૦, ૧ાા શેર શાકનો એક પૈસો બેસે તો ૩૦ શેર શાકના કેટલા પૈસા?
૧૧. ૧૪ અધેલાની પાઇ ?
૧૨. ૧૬ વારના ગજ ?
૧૩ ૧ાા ગાઉ ચાલતાં ૧ કલાક લાગે તો ૧૨૦ ગાઉ ચાલતાં, કેટલા કલાક લાગે ?
૧૪. ૯૪ × ૨ાા, ૫૬ × ૨ાા

૧૫ કેટલાં અઢીઆં ૧૮૦ ?
૧૬. કેટલા અઢીઆં ૧૫૦ ?
૧૭ ૩૨ વાર અઢી અઢી લઇએ તો કેટલા થાય ?
૧૮ કેટલીવાર અઢી અઢીલઇ એ તો ૯૦ થાય ?
૧૯ ૧૦ માં ૬ વાર અઢી નાખીએ તો કેટલા થાય ?
૨૦ ૩૦ માંથી અઢી અઢીની કેટલી ઢગલી થાય ?
૨૧ ૧ રૂ નું ૨ાા શેર તેલ તો ૧૨ રૂ નું કેટલું ?
૨૨ ૨ાા શેર શાકનો ૧ આનો બેસે તો ૨ રૂ નું કેટલું આવે ?
૨૩ ૮ અધોળના રૂ ભાર કેટલા ?
૨૪ ૧ મજુરને ૨ાા આના મળે તો ૪૨ મજુરને શું મળે ?
૨૫ દરેક છોકરાને ૨ાા જમરૂખ આપતાં ૯૦ છોકરાને આપવા કેટલાં જમરૂખ જોઇએ ?
૨૬ ૨ાા ઘડીનો ૧ કલાક થાય તો ૨૦૦ ઘડીના કેટલા કલાક ?

સૂચના—ધાત શીખવવી શરૂ કરતાં પહેલાં તેનાં પરિમાણો પ્રત્યક્ષ બતાવવાં, તેનાં નામ શિખવવાં, વ્યવહારમાં તેનો ક્યાં ઉપયોગ થાય છે, તે કહેવું; પછી પરસ્પરનો સંબંધ તોલ, માપ, વગેરેથી કઢાવવો તે સંબંધનો કોઠો કાળાપાટીઆપર લખવો, એવા કોઠા તે ધાત કહેવાય છે એમ કહેવું. કોઠા તૈયાર કરાવવા આથી બાળકોને ગમત સાથે સચોટ જ્ઞાન મળશે,

ચલણી નાણું.

૧ાા પાઇનો અધેલો	૧ રૂપીઆના અડધા ૨
૩ પાઇનો પઇસો	૧ રૂપીઆની પાવલી ૪
૨ પૈસાનો ઢબુ	૧ રૂપીઆની બેઆની ૮
૪ પૈસાનો આનો	૧ રૂપીઆના આના ૧૬
૨ આનાની બેઆની	૧ રૂપીઆના ઢબુ ૩૨
૪ આનાની પાવલી	
૮ આનાનો અડધો	૧ રૂપીઆના પઇસા ૬૪
૧૬ આનાનો રૂપીઓ	૧ રૂપીઆના અધેલા ૧૨૮
૧૫ રૂપીઆની મહોર	૧ રૂપીઆની પાઈ ૧૯૨

હિસાબી નાણું.

ટીપ—પૈસાને મુંબઈમાં 'દોઢીઉં' કાઠિઆવાડમાં 'કાવડીઉ' કે 'દુદીઉં', સુરતમાં 'સવાકો' ને ગુજરાતમાં 'જઇ' કહે છે.

૧૬ વિસવાસીની બદામ.	૧ રૂપીઆના દોકડા ૧૦૦
૧૬ બદામનો દોકડો.	૧ રૂપીઆની બદામ ૧૬૦૦
૨૫ બદામનો પૈસો.	૧ આનાના ઉપઆના ૧૬ (ઉપઆનો=૦ાાા પાઈ.)
૧૦૦ બદામ અથવા૬ા દોકડાનોઆનો	૧ પાઇની ઉપપાઇ ૧૬
૧૦૦ દોકડા અથવા ૧૬૦૦ બદામનો રૂપીઓ.	૧ દોકડાના ફોકડા ૧૦૦

દોઢ પૈસાને કેટલાક 'મોટો પૈસો' ને ત્રણ પૈસાને 'ટકો' કહે છે. પાઇને કેટલાક 'દુકાની' ને કેટલાક 'અધો' પણ કહે છે.

તોલ.

.૫—રૂપીઆના ભાર જેટલું વજન તે રૂપીઆભાર, પૈસાના ભાર વજન તે પૈસાભાર. પૈસાભારનું બીજું નામ ' ટાંક છે.

શેર તથા તેના ભાગ,

શેરના અચ્છેરા ૨	૨ાા રૂપીઆભાર અથવા ૪૨/૫ પઇસાભારનો અધોળ.
શેરના પાશેરા ૪	૨ અધોળે અથવા ૫ રૂપીઆ ભારે અથવા ૯ પઇસાભારે નવટાંક
શેરનાં નવટાંકાં ૮	૨ નવટાંકનો પાશેર.
શેરનાં અધોળાં ૧૬	૨ પાશેરનો અચ્છેર
શેરનાં રૂપીઆભાર ૪૦	૨ અચ્છેરનો શેર
શેરના પૈસાભાર ૭૨ (નવા પૈસાભાર ૯૬]	

શેરના રૂપીઆભાર	૪૦	શેરના પૈસાભાર		૭૨
અચ્છેરના ,,	૨૦	અચ્છેરના	,,	૩૬
પાશેરના ,,	૧૦	પાશેરના	,,	૧૮
નવટાંકના ,,	૫	નવટાંકના	,,	૯
અધોળના ,,	૨ાા	અધોળના	,,	૪ાા

મણ તથા તેના ભાગ.

ટીપ—૪૦ શેરના તોલ જેવડું તોલું તે મણ કહેવાય છે.

મણના અધમણીઆ ૨	મણના	શેર	૪૦	કપાસ તોળવાનું
મણના દસશેરા (તોલાં) ૪	પોણામણના	,,	૩૦	૪૮ શેરની ૧ ધડી
મણના પાંચશેરી ૮	અડધામણના	,,	૨૦	૨૦ ધડીનો ભાર
મણની અઢીશેરી ૧૬	પા મણના	,,	૧૦	(૨૪ મણ)
સવાશેરી ૩૨	પાંચશેરીના	,,	૫	
શેર ૪૦	અઢીશેરીના	,,	૨	
	સવાશેરીના	,,	૧ા	

ઘણા મણનો સમુહ.

ણુનો કોથળો	૨૧ મણનો મોટા હારો
ણુનો પલ્લો,	૨૪ મણનો ભાર
ણુનો નાનો હારો.	૩૦ મણની ગાલી.
ણુની માણી.	૩૨ મણનું એડીઉં.
ણુની કળસી	૪૦ મણનો મુડો.
ણુની ખાંડી	૧૦૦ મણનો મોટા મુડો.

ીપ—ગુજરાતમાં ૪૦ રૂ. ભારનો શેર ગણાય છે પણ મુંબઇમાં ૨૮ રૂપિનો, સુરતમાં ૩૭ રૂ. ભારનો ને રેલવેમાં ૮૦ રૂ. ભારનો શેર ગણાય છે.

પાનુ તોલ.

ટીપ—ચોખાના દાણા જેટલું વજન તે ચોખાભાર, ચણોઠી જેટલું વજન તે રતિ. વાલના દાણા જેટલું વજન તે વાલ, અડધા રૂપીઆ જેટલું વજન તે અદીઆણો ને એક રૂપીઆ જેટલું વજન તે તોલો.

		દક્ષિણમાં ચાલતું.
૬ ચોખાભારની રતિ	તોલાના વાલ ૩૨	
૩ રતિનો વાલ		
૧૬ વાલનો૧ અદિઆણો	તોલાની રતિ ૯૬	૮ રતિનો માસો
૨ અદિઆણાનો ૧તોલો	અદિઆણાની રતિ ૪૮	૧૨ માસાનો તોલો

માપ—ભરતર.

લુગડાં માપવાનું.	લંબાઇ માપવાનું.	ગણતર.
૪ આંગળની મુઠી	૪ હાથનો દંડ (વામ)	૧૦ નંગ=૧ દસકો
૬ મુઠીની વેંત	૨૦૦૦ દંડનો ગાઉ (કોસ	૧૨ નંગ=૧ ડઝન
૨ વેંતનો હાથ	૪ ગાઉનો જોજન	૨૦ નંગ=૧ કોડી,
૧૨ ઇંચનો ફુટ	વારના ગજ ૧॥	૧૦૦ નંગ=૧ સેંકડો
૨ ફુટનો ગજ	ગજના તસુ ૨૪	૧૦૦૦ નંગ=૧ હજાર
૩ ફુટનો વાર	હાથના તસુ ૨૦	ટીપ—નંગ એટલે છુટક વસ્તુઓ
ટીપ—ઇંચનું બીજું નામ તસુ છે.		કાગળની ગણતરી.
		૨૪ તાવનો ધા (દસ્તો)
		૨૦ ધાનું રીમ.
		૧૦ રીમની ગાંસડી.

દેશી.	અંગ્રેજી.	સાતવારનાં નામ.
૬૦ વિપળની ૧ પળ	૬૦ સેંકડની ૧ મિનિટ	રવિવાર
૬૦ પળની ૧ ઘડી	૬૦ મિનિટનો ૧ કલાક	સોમવાર.
૭॥ ઘડીનો પહોર	૨૪ કલાકનો ૧ દિવસ	મંગળવાર.
૮ પહોરનો ૧ દિવસ	૩૬૫ દિવસનું ૧વરસ (સૌર)	બુધવાર.
૩૦ દિવસનો માહનો	૧ કલાક=૨॥ ઘડી	ગુરુવાર
૧૨ મહીનાનું ચાંદ્રવર્ષ	૧ મિનિટ=૨॥ પળ	શુક્રવાર.
	૧ સેકંડ=૨॥ વિપળ	શનિવાર.

ટીપ—ખરી રીતે મહિનો ૨૯॥ દિવસનો છે તેથી ચાંદ્ર વર્ષ ૩૫૪ દિવસનું થાયછે

દેશી મહિનાનાં નામ.

શિયાળો	ઉનાળો	ચોમાસું
કારતક	ફાગણ	અષાઢ
માગસર	ચૈત્ર	શ્રાવણ
પોષ	વૈશાક	ભાદરવો
મહા	જેઠ	આસો

અંગ્રેજી મહીનાંના નામ ને દિવ

૧ જાન્યુઆરી ૩૧	૭ જુલાઇ
૨ ફેબ્રુઆરી ૨૮–૨૯	૮ ઓગસ્ટ
૩ માર્ચ	૯ સપ્ટેમ્બર
૪ એપ્રીલ	૧૦ અક્ટોબર
૫ મે	૧૧ નવેમ્બર
૬ જુન	૧૨ ડીસેમ્બર